

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYIEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre. 3 kor. — II. Negyedévre 4 kor. 50 sz.

Feloldó szerkesztő és lefoglalásnövelő

THAN GYULA.

SZERKESZTÉSÉBEN ÉS KIADÓVIVAL:

Debrecen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Az önálló vámterület hódítása.

A sorompó-hangulatok egyre erősebben terjednek, nemcsak az országban szerteszét, ahol a nép kezdi már igazi érdekeit felfogni, hanem azok közt is, akik elvben, meggyőződésben hivei a 67-es alapnak és attól még részletkérdésekben sem akarnak eltávolodni.

„Az önálló vámterület eszméje régóta elvesztette már ijesztő voltát.“ Igy írta és hirdette ezt nemrég egy megcsontosodott kormányparti lap. Hozzátette azt is, hogy az önálló vámsorompót okvetlenül fel kell állítani, ha Ausztriával megfelelő gazdasági kiegyezésre jutni nem lehet.

Azonban ez nemcsak sporadikus jelenség, amely a választási küzdelmekből kibontakozik s tülharsogja a harcz lármáját. Sok helyen egész leplezetlenül, minden fentartás nélkül kimondják és Debreczenben is kimondták a

kormánypart jelöltjei, hogy az önálló vámterület szükségessége mind kiáltóbbá lesz; *hogy Magyarország iparának másképpen felvirágozni nem lehet, csak úgy, ha az önálló vámterület eszméje győzedelmeskedik és tényjé válik.*

Ilyen körülmények között elkészülhetünk, hogy a jövő országgyűlésen még a kormánypart kebelében is erős képviselői lesznek az önálló vámterület eszméjének, a mely ily formán kell, hogy közeljék a megvalósuláshoz, mert gazdasági életünknek, fejlődésünknek, iparunk felvirágzásának és általános jólétünknek egyik sarkalatos feltétele az önálló vámsorompó fölállítása és amíg az nincs meg, Magyarország gazdasági helyzete mindenkor csak a tespedés stádiumában marad.

Ime, Németország az új vámtarifával megizente nekünk a vámháborút. Pedig Németország és Monarchiánk között politikai szö-

vetség van. Miért ne állhatna fenn Magyarország és Ausztria között különálló vámterületi viszony a politikai kiegyezés mellett? Annál inkább igaz ez, mert egyazon uralkodó mellett az érdekközösség oly szoros kapcsolatban van a két állam között, hogy *komoly konfliktusok a kereskedelmi téren nem támadhatnak.*

Mindenki, aki Magyarország jólétét valóban szívén viseli, óhaj-tani fogja, hogy a választások után megalakuló többség tagja közt is sok legyen, aki az önálló vámterületért harcra kel, aki nemcsak gondolni, de szólni is mer. — Akinek nemcsak eszméi vannak, de azokat kifejezni is tudja és azoknak érvényt tud szerezni.

És szükséges is, hogy végrevalahára a köztudatba átmenjen az önálló vámsorompó eszméje. Ne csak egyetlen párton, a Kossuth-párton küzdjenek az or-

A kántorék Erzsikéje.

Irta: Deér.

(Véga.)

A doktor kisasszonyoknak se kellett több. A mi irigység eddig összegyűlemlélt lelkükben, azt most egyszerre szerették volna kiönteni. — De hát még sem akartak ajtóstul rontani a házba, hát csak anyit mondtak mindketten egyszerre:

— Kérdezd meg Kallóstól!

— De hát mi közöm nekem a főhadnaghyhoz? kérdezte kipirulva Erzsike.

— Azt már ti ketten (ezt jól megnyomták) legjobban tudjátok! — mondták a lányok s aztán ajkbiggyesztve fordultak el Erzsikétől, ki látva a lányok megvető viselkedését, — sietett tőlük haza.

Otthon aztán oda borult a pamlagra és zokogott sokáig keservesen. Még az ura is úgy találta, ki ijedten kérdezte, hogy mi baja? Szegény Erzsike dehogy mert volna szólni az ő Laczikájának. Tudta, hogy az ura mennyire szereti s félt, hogy még bele talál kötni a főhadnaghyba s ráadásul a főhadnaghy még az urát is majd jól összekaszabolja.

Valami kifogást mondott az urának, — a ki igyekezett megvigasztalni az ő aranyos feleségét, — a mi sikerült is félig meddig Erzsike nyugodtságot erőltetett magára, — de azért biz, mikor lefeküdtek,

— csak újra megeredt a könnye s egész éjjel nem tudott aludni, mindig azon járt az esze, hogy vajjon mit mondhatott róla az a főhadnaghy, — vagy mi rosszat tud róla akárki más?

Végre is arra a megállapodásra jutott, hogy másnap magát a főhadnaghyot fogja megkérdezni a dolog felől.

Csakhogy ez a terve nem sikerült, mert mire ő fölkel, a főhadnaghy már nem volt otthon. Egyáltalán az utóbbi időben a főhadnaghy mintegy kerülni látszott Erzsikét.

Talán érezte a hitványságát, mikor látta, hogy azzal a könnyelműen elejtett egy pár szóval, mekkorát ártott ennek az ártatlan lelkű, becsületes asszonynak. Nem volt tán elég ereje ennsk a tiszta asszonynak a szemébe nézni, — s arra sem volt elég becsületesség a léha lelkében, hogy visszavonja róla, a mit mondott, vagy legalább is világosabban megmagyarázzon mindent. Gondolta magában, úgy is megy innét, aztán tegyenek a mit akarnak.

Arra nem gondolt, hogy aztán örökös szegyeufoltot hagy hátra annak az ártatlan asszonynak a becsületén. Nem sokat törődött az egészszel.

De annál inkább bántotta a dolog Erzsikét. Hiába akart beszélni a főhadnaghyal, nem találkozott vele. És a mi legjobban megrémítette, az volt, hogy a katonák másnap elragadják a falut. Azt is hallotta, hogy aznap este nagyzerű bucsuestélyt ren-

deznek a tisztek tiszteletére, — a mely bucsuestélyre őt újra — nem hívták meg.

Szegény asszonyka az egész nap csak azon tépelődött, hogy mit tegyen, hogy tiszthassa magát? Végre mintha megállapodásra jutott volna.

— Meg kell tennem, — a becsületemért, — mondta nagy határozottsággal.

Alig várta az estét. Nem is tudott enni a vacsoránál. Pedig a férje ugyancsak kínálgatta. Azt mondta, hogy kissé rosszul érzi magát.

Aztán csak azt leste, hogy elillan-hasson.

Ugy — a hogy volt, — hajadon fővel sietett a nagykorosmába, a hol a bucsuestélyt tartották. Egyenesen bement a mula ó társaságba hol megütközve néztek a máskor piros, most halavány arczu asszonyra.

De Erzsike nem törődött a reá szegzett pillantásokkal. Egyenesen oda ment Kallós főhadnaghyhoz. Odaszögezte nagy kek szeméit a főhadnaghy arczaba s úgy beszélt hozzá előbb kissé remegő, aztán mind határozottabb hangon.

— Főhadnaghy ur! — én nem tudom, mit beszélt ön rólam, — csak azt látom, hogy az utóbbi időben mindenki elfordul tőlem, mindenki megvetéssel néz rám! Szóljon főhadnaghy ur tiszti becsületszávára, — hogy odaadtam-e én csak kezemet is egy pillanatra? Bűnös, — hitvány asszony vagyok-e én?

Magyar Király kávéházban

ma pénteken, szept. 27-én a **MAGYARI TESTVEREK** teljes zenekara, változatos műsorral

nagy zene-estélyt

ERŐSS JAKAB kavés.

rendez. Hideg itélek és tisztán kezelt italok. — Szives pártfogást kér tisztelettel:

szág üdvéért, hanem keljen hangja azon a párton belül is, ahol az ország dolgát intézik.

Most, amikor hamis jelszavakkal dobálóznak azok az elemek, amelyek magukat a grátiosoknak nevezik, kétszeresen szükség van olyanokra, akik tudásukkal és bátorságukkal, az erők mérkőzésében résztvegyenek és mellőket neki szegeznek egy nagyobb veszedelemnek, amely a polgárok békéjét éppen úgy veszélyezteti, mint gazdasági vitális érdekeinket.

Közel az urnához.

Debreczen, szept. 27.

Minél inkább közeleg az alkotmányos küzdelem napja, annál nagyobb és fokozottabb mértékben szervezkednek a pártok, hogy a választás napjára aztán teljesen szervezve, a győzelem biztos reményében mérhessék össze fegyvereiket.

Lázás mozgalmat látunk mindenfelé. Ünnepies zászlódiszben a város csaknem minden épülete; a különben békés, napi foglalkozás után siető emberek ráérnek, a magyar ember különben is kedvencz témájával — a politikával is foglalkozni.

A különböző pártok szervező irodáiban sűrűn folyik a munka s csaknem mindennap szűkebb és népesebb értekezlet tartanak, hol a választó polgárok személyesen is érintkeznek a párt intézőségével és igen gyakran van alkalmuk a jelöltet hallani, őt közelebbről is megismerni.

A tegnapi napon éppen a Dobiecki-párt tartott egy népesebb értekezletet, hol megjelent maga a jelölt, Dobiecki Sándor is. Az organisatio munkájának elvégzése után, az értekezlet kívánságára szót emelt s be-

szédéből kész örömmel hozzuk nyilvánosságra az alantiakat, mint a melyek czáfolhatlan bizonyítékai az ő ténykedésének és élénk czáfolat a városban, az ellenpárt által terjesztett álhírekre!

Beszéde folyamán, melyben a jövő parlament munkaprogramjában, városunk érdekeit is előtérbe helyezte, hangsúlyozta, hogy azokért mindig és mindenütt, mint hivatalnok ember is, Debreczen polgárai javára és haladására dolgozott. A jövő fűrészt munkája alól sem vonja ki magát soha; mert a Debreczenben elöltött évek őt teljesen debreczeni polgárrá avatták és biztosította választóit, hogy megválasztása esetén is Debreczen lakosa maradjon és ezt a várost tekinteti állandó otthonának!

A nagyszámban egybegyűlt választók szeretett jelöltjüket, ezen nyilatkozatáért lelkes ovációkban részesítették. Hozzáfűzhetjük, hogy tudja Debreczen egész polgársága, hogy e lázas munkásságot hivatali nagy elfoglaltsága dacára önfeláldozóan, polgári haszonkeresése nélkül végezte teljesen önzetlenül. Tisztán ideális lelkületét követve munkált, fáradott pihenő óráinak feláldozásával.

Bizton remélhetjük tehát a jövőben áldásos munkásságát, mikor erre a mandátum eszleget elnyerésével kötelezve lesz.

Dr. A.

Debreczen város költségvetése.

A felügyelőbizottság véleménye.

Emelkedett ugyan ezen cím alatt a laktanyák bérjévédelme 22,000 koronával, de ha ebből levonjuk a fentartási költségekre előirányzott majdnem 10,000 koronát, csekély %-nyi jövedelem marad a befektetett nagy tőkét tekintve. Nagy baj, hogy a nagy kölcsön részletesen elszámolva még mai napig sincsen és így a befektetett tőkék nagysága tisztán meg nem állapítható.

Egyedül a városi nyomda mutat nagyobb lendületet, de annak tényleges eredménye, miután régibb közgyűlési határozat-

tól eltérőleg, a városi és ingyen nyomtatványok nem értékeltetnek, sem a költségvetésben, sem a zárszámadásban kifejezésre nem jut.

Emelkedés van a ménes (V.) címénél, ahol a kiadások csökkenése mellett a bevétel magasabb összegben irányoztatott elő.

Örvendtes emelkedés mutatkozik a vám- és piaci jövedelmeknél is. (XIV.) csak hogy a piacok fentartása és a burkolatok költségei folytán a házépítészárba ebből semmi sem jut.

A cselekvő tőkénél (XV.) mutatkozó bevételi többlet 3,000 korona átmeneti jellegű és ezen többletet is elensúlyozza, a szenvedő tőkék rovatában mutatkozó 37,000 korona többlet kiadás.

Mindezekből világosan kitűnik, hogy a végösszesítésnél mutatkozó 20,000 korona bevételi többlet egyáltalában nem jelenti jövedelmünk szaporodását.

A kiadási tételknél nagyobb kiadás a (III. 7.) mely inkább befektetési jellegű és így rendkívülibe volna sorozandó. A kiadások emelkedését részben az országos adó emelkedése, kisebb részben személyi és dologi kiadások és részben a nagyobb törlesztések és kamatok (XV.) okozzák.

III. Az egyes címekre vonatkozólag megjegyezzük, hogy a ménes (V. 10.) cím alatt fölvevett 1646 korona 76 fillért a városi tanács a jövő évre is 8000 koronára kívánja felemelni. A magunk részéről határozottan a mellett vagyunk, hogy minden épület fentartására és javítására bizonyos évi átalányösszeg vétessék föl, melynek túllépése külön indokolandó volna és így tekintettel arra, hogy 1900-ban tényleg csak 1103 korona 18 fillér költetett, 1901-re pedig már 8000 korona volt fölveve, mi ezen magas fentartási összeget javasolni nem tudjuk.

A (VI.) erdőkezelésnél az erdőmester a bevételeknél mintegy 50,000 koronával kevesebbet hoz javaslata. A városi Tanács itt a jövedelmeket 27,500 koronával kívánja emelni s az 1900-ik évi tényleges eredmény alapján.

A felügyelő bizottság nem oszthatja a Tekintetes Tanács ezen vérmes reményeit, különösen tekintettel arra, hogy az 1900-iki kedvező eredmény egy már azóta megszünt szerződésnek köszönhető, mely szerződés alapján haszonfából 43,985 korona 60 fillér és a nagyerdei fából 13,321 korona 36 fillér folyt be, holott a főszámvévo helyes óvatosságból ezen bevételt 8000 koronára redukálta, mert a múlt években a haszonfa java elfogyasztott. A közönséges faneműeknél pedig az előirányzat amúgy is meghaladja az 1901-iki tényleges eredményt.

Nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül, hogy ezen cím kiadási részének 16 tétele alatt a fa-fuvarozással a kiadás az 1901-re előirányozottnál képest 39,000 koronával emelkedett, ami az 1901-iki tényleges eredménynél fogva helyes ugyan, de egyúttal igazolja a három éves átlag-számítás szükségességét.

Elfogadhatóbbnak tartjuk azonban a Tekintetes Tanács álláspontját a közbizottságnál (IV.) melyből különösen az utóbbi évek nagyobb befektetése után, tényleg nagyobb jövedelmezőség várható.

A cserép és téglagyártásnál értjük azt, hogy az előirányzat, tekintettel a jelenlegi viszonyokra és meglevő nagy készletekre, a gyártási üzemet csökkenti kívánja és ezért a gyártási költségeket leszállítja, de feltűnő, hogy ugyanakkor a téglagyártásnál ki- és berakásért (X. 8.) 22,000 koronát előirányoz, tehát ugyanannyit, mint 1900-ban tényleg kiadott, amikor a gyártás sokkal nagyobb mérvű volt.

A javadalmaknál (XIII.) a főszámvévo 43 371 08 koronát, mint italmérési jö-

Mindenki meglepve hallgatta e szenvedélyes szavakat. A főhadnagy sápadtan ült helyén s csak nagysokára motyogott valamit.

— De asszonyom, ezt tán férjével is elintézhették.

— Nem uram. Itt mindenki gonosz dolgokat suttog rólam. Önnek keverték hirbe s ha van önben parányi becsület, nyilatkozzék. Ellenkező esetben én önt hitvány, jellemtelen gaznak nyilvánítom!

Égett most már az asszony arca, mikor beszélt.

Mindenki kíváncsian leste a történéseket. Ekkor fellélt az őrnagy s szigorú hangon szólt:

— Főhadnagy, — itt nőről, nő becsületéről van szó. Parancsolom, hogy tisztelt becsületére nyilatkozzék, hogy volt-e önnek csak egy pillanatnyi viszonya is ezen urnával.

A főhadnagy felállt. Arca sápadt volt, ajkai reszkettek s alig tudta kiejteni ama néhány szót: a mit mondott

— Tisztelt becsületemre mondom, hogy ön nagyságával szememben viszonyom nem volt, ő teljesen ártatlan és én ezennel nyilvánosan bocsánatot kérek tőle!

— Köszöm, susogta Erzsike elhalló hangon.

Többször nem tudott szólni, mert ereje elhagyta s ájultan rogyott össze. Mindenki hozza sietett. Ekkor jött férje is, ki már nem tudta kívánni neje visszatérését s mikor egy arra menőtől hallotta, hogy neje a mulatók közé ment, utána sietett.

Mikor nejét ájultan látta, odarohant hozzá s beczégető hangon beszélt hozzá. Mindenkit megindított e jelenet.

Erzsike csakhamar magához tért. Haza akart menni, de nem eresztették. Ott kellett maradnia s egész este őt ünnepelték. Az őrnagy meg komoly szavakkal figyelmeztette a tisztet, hogy vigyázzanak minden szóra, a mit nőül ejtenek. Mert a nő becsülete elhomályosít. Aztán odament Erzsikéhez s még egyszer mindnyájuk nevében bocsánatot kért tőle.

Másnap aztán, mikor a katonák elvonultak a faluból, Erzsike is ott állt az utcaajtóban. S mikor odaérték hozzá, az őrnagy tisztelgést vezényelt. A tiszt mind peckesen lépkedett el a piruló asszonyka előtt, csak Kallós nem merte rá emelni szeméit.

Igy szerezte vissza a kántorék Erzsikéje a meghurcolt becsületét.

Dejzen volt is aztán becsülete a faluban.

Csak a doktor kisasszonyok suttogtak egymás között olyasfélét, hogy biz' nagyon „póriás“ dolog volt olyan díszes társaságban olyan nagy zavarba hozni a szép főhadnagyot.

De hát ezt csak maguk közt mondták, mert észrevették, hogy a többiek nem sokat adnak már az ő szavukra. Jobbnak látták hát ők is az Erzsike pártjára szegődni s nyíltan, mások előtt ők hangoztatták legjobban, hogy biz' nem ártott ez a lecke annak a „paraszt“ főhadnagynak.

vedelem részesedését, a rendkívüliek közé tette át. — Ezen tétel áthelyezését elvi szempontból ellenezük, mert az állami italmérésben való részesedéshez a vároznak törvényben biztosított joga van, ez tehát rendes jövedelme, melyet rendkívüli jövedelemnek minősíteni nem lehet.

A cselekvő tőkék és kamatainál (XV.) átmeneti tétel gyanánt ugyan, de a rendes bevételek közé soroztatott (XV. 16.) a gazdasági tanintézet építésére adott kölcsönösszeg törlesztésére az állam által fizetendő 26.495.80 kor. holott ez nézetünk szdrint ép úgy mint az Igazságügyi palota épületére adott kölcsön megtérülése (B. 7.) a rendkívüli költségvetésbe tartozik.

A közigazgatás (XVI.) cziménél a Tek. Tanács az adóügyosztály személyi kiadásaira főlvet 5463 korona többletet törölni kívánja, azzal a megjegyzéssel, hogy az adóügyosztály személyzetének szaporítására a közeljövőben szükség nincsen. Nagyon sajnáljuk, hogy a Tek. Tanácsal nem vagyunk egy nézetben.

VIDÉK.

Lónyai grófok Magyarországon. Lónyai Elemér gróf és felesége Stefánia főhercegnő szeptember 29-én érkeznek bodrog-olaszi kastélyukba. Az érkezőket az olasz-i állomáson Hadik Endre gróf főispán fogadja, Zemplénnvármegye előkelőségének élén. Megyészerte nagy sietséggel készülnek a közeli fogadtatásra.

Az amerikai bankjegy. Sarkadi levelezőnk írja, hogy egy ottani szegény ember nevével csunyan visszaölt egy csaló. Ugyanis Gyulán, a gyulavidéki takarékpénztár pénztárosa a napokban egy egyszerű kinézésű szegény embernek — a nélkül, hogy tudta volna — egy értékét vesztett amerikai bankjegyet váltott be 400 koronáért. Az illető Klein Márton sarkadi lakosnak vallotta magát, elmondta, hogy egy fia Amerikában s egy lánya Párisban van. A pénztáros Budapestre utazván, csak ott tudta meg, hogy a beváltott bankjegy már nem ér semmit. Azonnal nyomozást indított a csaló ellen s miután Sarkadon csakugyan van egy Klein Márton nevű szegény ember, kinek egy fia Amerikában van és egy lánya nemrég Párisban volt, a szerencsétlent minden tiltakozása ellenére bekísérték a csendőrök a gyulai törvényszékhez. A kihallgatás nyomán azonban kitűnt, hogy egy szélhámos használta fel az ő nevét, csak hogy terve sikerüljön. A törvényszék a becsületes embert azonnal szabadon bocsátotta. A tettést pedig erősen nyomozzák.

Pusztító vihar. Óriási viharról és felhőszakadásról értesít bennünket nagymihályi levelezőnk. Tegnap éjjel tört ki az a véres elem oly hatalmas erővel, hogy a virágzó községnek legtöbb házáról letépte a födelet. A villám két helyen is lecsapott Bujanovics Béla ottani földbirtokos tanyáján s egy istállót és egy magtárt felgyújtott. Ugyanakkor a szomszédos Gorovepusztán 12 ökröt sujtott agyon a villám. A kár meghaladja a 40.000 koronát.

A mérgező áldozatal.

— Saját tudósítónktól. —

Barucza Simon, Forka Tódor és Bucsó Oktávián petroszeri lakosok. A múlt héten együtt mulattak Adler Ármin odaváló korcsmárosnál. Az előbük adott pálinka sehogyan sem ízlet nekik, de azért csak ittak

s este 10 órakor mind a hárman eltávoztak. A három ember, a mint az a román parasztnál nyár idején szokásban van, az udvaron aludt. Másnap reggel mind a hármat halva találták meg fekvő helyükön.

A hivatalos boncolás alkalmával megállapították, hogy a három ember mérgezésnek esett áldozatul, de már akkor híre ment a faluban is, hogy Adler pálinkája meg van mérgezve, mert időközben többen rosszul lettek a pálinkától, de mert kevesebb mennyiséget ittak, hát kiheverték a bajt. A lefoglalt pálinkában csakugyan találtak mérges anyagot. A nyomozás során azután kiderült, hogy Adler pálinkáit Catruska Szida odaváló parasztnak mérgezte meg bosszúból.

Nemrégiben ugyanis Adler Catruskáné házáat követelése fedezésére elárvereztette. A vénasszony ekkor megfenyegette Adlert, hogy elpusztítja a faluból. Mérges növényeket főzött s annak levét patkányméreggel, továbbá szerecsikával keverte össze, azután éjnek idején feltörte Adler kamráját s az ott talált pálinkás hordóba beleöntötte a mérget. A vén banyát, a ki beismerte tetteit a csendőrök letartóztatták.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Udényi Nándor budapesti járásbíró-sági joggyakornokot a debreczeni törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

§ A bíróság köréből. (Fővárosi tudósítónktól.) Nevezetes változás van küszöbön a budapesti királyi kereskedelmi és váltó törvényszéknél. A bíróság kitűnő vezetőjét, Nagy Ödön elnököt ugyanis legközelebb az igazságügy-miniszterium egyik államtitkárává nevezik ki, a mely magas állás tudvalegleg annak folytán üresedik meg, hogy *Vörösmarthy Béla* államtitkár lesz a kuria másodelnöke. A kereskedelmi és váltótörvényszék elnökévé, a mint jó forrásból értesülünk, *Bubla Ferencz* kuriai bírót fogják kinevezni.

§ A jövőheti büntügyi főtárgyalások. Október hó 1 én, kedden: Botos (Bozsányi) Károly ellen lopás büntette, Sándor Vendel ellen zsarolás vétségéért, Dobozi Lajos ellen lopás büntetteért, Botos (Borzsányi) Károly ellen lopás büntette. Ifj. Zelenka Mihály ellen, lopás büntette. Jóvér Mihály ellen összbüntetés. Október hó 2 án, szerdán I-ső tanács előtt: Vida Mihály ellen, gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége, P. Perényi Gábor ellen szintén, Beké Zsuzsanna ellen, lopás büntetteért, Lendvai János ellen, erőszak miatt. Ugyanaznap a II-ik tanács előtt: Bozóki Sándor ellen, lopás büntetteért, Szabó Mihály ellen, lopás büntetteért, Schönbrum Dávid ellen, sikkasztás vétségéért, Borsi Gergely ellen, súlyos testi sértés vétsége miatt. Október 3-án, csütörtökön: Füzési János és társa ellen, erőszak miatt, Rác (Bódi) Klára ellen, hamis vád büntetteért, B. Nagy József és társa ellen, magánlak sértésének büntette miatt. Október 4-én,

pénteken: Grósz Mór ellen, vétkes bukás vétségéért, Lugosi Miklós ellen, erőszak miatt, Mócz László ellen, okirathamítás vétsége miatt. Október 5-én, szombaton: Felebbviteli ügyek nyilvános tárgyalásai, vétségek és kihágási ügyekben.

§ Kivégzés. (Távirat.) Prágából sürgönyzik. Ma reggel 7 órakor végezték ki az itteni tartományi törvényszék udvarán az apagyilkosság miatt elítélt Stanicka Antal és Venczel tesvéreket.

§ Hamis fémjeles ékszerok. (Fővárosi tudósítónktól.) Csak a legtrikább esetekben fordul elő a hamisításnak az a fajtája, a melyet egy fővárosi ékszerész-cég tagjai megkíséreltek. Nemrég nyitott aranyműves boltot a Hájó-utca 6 számú házban két fiatalember Braunz és Ullmann cég alatt. A fiatal kereskedők, hogy könnyebben boldoguljanak, vakmerő módon kezdték meg működésüket. Az egyes ékszerdarabokra ugyanis, a helyett, hogy azokat az állami fémjelző-hivatalba vitték volna, a fémjelzést maguk verték rá. Egy konkrét esetben, a mikor egy jegygyűrűvel és karperecczel cselekedtek ezt meg, a turpisság kitudódott és a jeles kereskedők a büntető törvényszék elé kerültek. A királyi ügyészség az 1896. XXXVII. t. cz. 1. § ába ütköző bélyeghamisítás vétségével vádolta meg a cég tagjait. Ez a szakasz tudniillik: a fémek természetének és beltartalmának igazolására szolgáló állami jelek meghamisítását is büntetni rendeli. A bíróság el is ítélte a Braunz és Ullmann cég tagjait 150-150 korona pénzbüntetésre, esetleg tizenöt-tizenöt napi fogházra.

Választási mozgalmak.

Debreczen, szept. 27.

Választók ünnepélye.

A második választókerület függetlenségi polgárai közül tegnap este közel ötszázán társas összejövetelt rendeztek jelöltjük: dr. Bakonyi Samu tiszteletére.

Az estélyre, amelyet a Frohner nagytermében tartottak, küldöttségileg hívták meg dr. Bakonyi Samut. Nagy lelkesedéssel fogadták s viharosan megéljenztek.

Azután sűrű egymásutánban hangzottak el a lelkesítő szónoklatok. Beszédeket mondottak: Kovács József, dr. Benedek János, dr. Király Péter, dr. Freund Jenő, dr. Nagy Zsigmond, dr. Kardos Samu, dr. Bacsó Dezső, Grünvald József, Révi Nándor, Stern Izidor és Zong János.

Az estély igen lelkes hangulatban, dr. Bakonyi gyakori és zajos éljenzése mellett folyt le.

Móricz gyere haza!...

Ki ne emlékeznék Fenyéri Móriczra, a debreczeni színtársulat volt tagjára? Fenyéri most Aradon van, de itt van választói joga. Erre vonatkozásul róla olvassuk most egy ottani lapból a következő apróeseményt.

Fenyéri a választói jogára ad annyit, mint a művészi önértéke. Most, hogy Debreczenben is nagy küzdelem készül az urnák előtt, Fenyériben is megszólalt az alkotmányos érzése. Ha aludt volna, fölkelte vala egy hozzáérkezett levelező-lap, amely ezzel végződik:

— Gyere haza szavazni Móricz, minden meg van bocsátva!

(A minden alatt ugylátszik Fenyéri párbajait értik) És Mórócz megy: a választás napján elmegy Debreczenbe, nem sajnálja az utiköltséget és eljátsza a polgártárs szerepét. Leszavaz — most pedig fordulj meg sírodban kurucz Szörényi kapitány; a kit Fenyéri annyiszor ábrázolt, — leszavaz pedig a kormánypart jelöltjére, a ki e mellett, szörnyűség, a debreczeni szinügyi bizottság egyik oszlopos tagja.

Mórócz tehát hazamegy és Debreczenben minden meg lesz neki bocsátva.

BUDONSÁGOK.

Vérengző katonák.

Megszurt tanítóképezdész.

Debreczen, szept. 27.

Röviden már tegnapi lapunkban megemlékeztünk arról a gyilkos támadásról, amelynek szerencsétlen áldozata, *egy tanítóje őt, most súlyos betegen élet s halál közt lebeg.*

Az eset sokkal vérlázítóbb, sem hogy könnyedén napirendre térhetnének felette. Nem közönséges utcái szölközésről, hanem *gyilkos támadásról van szó, a melyben a bűnös szerepet játszó katonák virtust csináltak abból, hogy egy civiltől vért csapoljanak.*

Felháborító eset ez. A védtelen polgár hát azoktól sem járhat biztosan az utcán, akiket a polgárság védelmére tartanak? Azért izzadja keservesen az adót, hogy azokon gyilkoló szármakokat szerezzenek be s ezeket a csendes, békétűrő, adózó polgárságon próbálják ki?

Azzal ki törődik, mit tartozik az a világra, az emberekre, hogy a kiontott vér életet követel s talán egy szegény családot foszt meg minden reményétől, örömétől, boldogságától s taszit bábaiba, inségbe, talán nyomorba és gyászba?

Annak a szerencsétlenül járt tanítóképezdésznek a vért letörülték a pangánétról s tovább rakoncátlanokdhatnak a hős bakák, hiszen *„rongyos csi-bibé“* mártották a nemes aczelt és ezért a hőstettért még a hajuk szála sem görbült meg.

Mert eddig még semmi sem történt velük. Az áldozat pedig élet-halál közt lebeg, állapota súlyos, aggasztó, talán nem is tudja többé elmondani, hogy mit tettek s milyen jogtalanul tették a katonák.

A vérlázító eset ügyében bővebb információkat szereztünk be s amit tegnap csak röviden jelezhattunk, azt most az alábbiakkal egészítjük ki.

A debreczeni ev. ref. tanítóképezde egyik növendéke: *Ormós Lajos* vasárnap lakodalmi mulatságban vett részt. Éjjel két óra lehetett, mikor jókedvűen hazafelé indult Csillag utcai lakására. Uja a Csapó külvároson vezetett keresztül.

Dudolgatva haladt végig az utcán, mikor szembe jött vele három baka és egy Vilmos huszár. Jókedve nem térszett a cifra monduros hadiaknak és sértő meg-

jegyzést tettek a jókedvű „civilre“. *Ormós Lajos* szelid szóval tért ki előlük, de a katonáknak nagy kedvük támadt a kötekedésre s egyik is, másik is lökött egyet a „civilre“. *Ormós Lajos* ezt már nem hagyta szó nélkül, ami annyira felháborította a Vilmos huszárt, hogy **kardot rántott s egész erejével sujtotta Ormós felé.**

Ormós Lajos azonban emberül felfogta az ütést. **Megkapta a kardot s olyan vasmarokkal szoritotta, hogy a huszár minden erőfeszítésével sem tudta kirántani.** Dühében segítségre hívta fel a bakákat, akik közül az egyik **panganétját rántotta ki és a tanítójelölt hátába döfte.**

Ormós természetesen erőteljesen esett össze, a katonák pedig felhasználva a kedvező alkalmat gyorsan eltűntek. Meddig feküdtetett ott *Ormós*, azt ő maga sem tudja. Nem járt az utcán senki, nem lehetett segítségére senki. Mikor magához tért, nehéz fájdalmat érzett, vér borította hátát, ruháját Nagy kinnal haza vánszorogott ahol testvérei megrémülve fektették ágyba és szaladtak orvos után. **Még akkor éjjel dr. Engel ment el a súlyos betegen fekvő Ormós Lajoshoz s ő részszesítette első segélyben.** Konstatálta, hogy a sérülés nagyon súlyos, a pangánét keresztühatolt az ifju tüdőjén is.

Azóta dr. Engel gyógykezeli *Ormós Lajos*t, akinek tegnap nagyon rosszra fordult az állapota.

Az ifju édesatyja Szegeden főmolnár, édes anyja a szerencsétlenség napján szintén Szegeden volt látogatóban. Mindkettőjüket táviratban hívták haza fiuk betegágyához.

Az esetet még akkor bejelentették az illetékes katonai parancsnokságnál, de mindez ideig semmi híre sincs a vizsgálat megindításának.

* A debreczeni sertésvásárokok betiltása.

A városi tanács tegnapi ülésében *Boczkó Sámuel* rendőrfőkapitány tett jelentést arról, hogy *Hegedűs Ferencz* Kösélyszer puszta lakos sertés-állományában sertésvész esetek merültek fel. Ezen jelentés kapcsán rövid vita után a városi tanács kimondta, *hogy a debreczeni heti és országos sertésvásárokat további rendelkezésig betiltja.* A városi tanács egyuttal kimondta azt is, hogy a sertésvásár betiltásáról szóló határozatát megkülöi közeli vármegyék és községeknek; felterjesztést intéz a földmivelésügyi minisztériumhoz.

* **A tanári körből.** A debreczeni kerületi tanári kör f. hó 28-án szombaton délután 5 órakor tartja idei alakuló gyűlést az ev. ref. kollegiumban. A gyűlésen tisztujítás lesz, felolvasást pedig *Barcsa János* nánási gymn. tanár fog tartani. A gyűlésre a kör t tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

* **A jó barátné büne.** *Kiss Mária* Piacz-utca 73. szám alatt lakó szakácsnét tegnap meglátogatta *Erdélyi Julis* helynéküli szobaleány. A két jó barátné nagy örömmel üdvözölte egymást s az ezerféle kérdezősködéseknek vége-hossza nem volt. *Kiss Mari* a nagysága engedelmevel ebédrel is megkínálta *Julist*, sőt ott marasztotta délutánra is. *Mari* a délután folyamán eldicsekedett *Julisnak*, hogy ő milyen szépen megél a szolgálata után s kere-

setéből már milyen sokat szerzett. — Egyenkint mutatta meg gazdag ruhátárát *Julisnak*, a kiből a sok szép ruha láttára, feltámadt az irigység. Nem is volt már ezután maradása, hanem távozott, majd lopva visszatért és barátnéje ruhátárát kegyetlen módon megdézsmálva, mintegy ötven korona értékű ruhaneművel észrevétlenül odább állott. *Kiss Mari* későn vette észre a hiányt, mert mire ő a rendőrökkel *Julis* után ment, az már eltűnt a láthatárról, de eltűnt a város területéről is.

* **Az ipartestület köréből.** Az ipartestület elnöksége a szokásos havi előjárósági ülést tegnap délután öt órára hívta össze. Most azonban a választások előtt még ez sem tudott érdeklődést kelteni. Az előjáróság tagjai közül csak néhányan jelentek meg. Az ülés nem volt határozatképes és így a tanácskozást nem tartották meg, hanem bizonytalan időre elhalasztották.

* **Az ácssegédek gyűlése.** Említettük tegnap, hogy a debreczeni ácssegédek engedélyt kértek arra, hogy vasárnap délelőtt tíz órakor a Margit-fürdő jégpálya területén szakülést tartsanak. — Az engedélyt erre tegnap megadta a polgármesteri hivatal, egyben lépéseket tett, hogy a hatóság részéről szintén képviselő legyen jelen az ácssegédek gyűlésén.

* **Egy szép leány halála.** — *Dr. Boldisár Kálmán* rendőrkapitány családját súlyos veszteség érte. Nővére *Jolán*, három heti szenvedés után tegnap meghalt. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki: *Boldisár András* és felesége *Jedlovsky Róza*, valamint egyetlen fiuk, *Boldisár Kálmán* megmérhetetlen fájdalommal tudatják, hogy forrón szeretett kedves leányuk és az édes jó testvér *Boldisár Jolán*, folyó 1901 ik év szeptember hó 26-án reggel fél 8 órakor, három heti súlyos szenvedés után, élete tavaszán elhunyt. A kedves halott földi részei folyó hó 28-án délelőtt fél tizenegy órakor fognak rövid gyászimédsággal a Nyomató-utca 6-ik számú háztól a Várad-utcai református temetőben, a családi nyugvóhelyén nyugalomra tétetni. Béke hamvaira, áldás emlékére!

* **Egy tanuló kalandja.** *Földváry Sándor* tizenégy éves polgári iskolai növendéket kalandos hajlama kegyetlen módon megrézfálta. Hónapok óta hánytavette a sors egyik helyről a másikra, míg végre éhségtől és fáradtságtól teljesen elcsigázva, pénztől és ruhájától kifizetve érkezett a Hortobágyra, a honnan *Farkas Bertalan* mátai biztos hozta be Debreczenbe. *Késmárkról* indult el még az iskolai év végén és *Munkácsra*, bátyjához szándékozott menni, ki utiköltség fejében harmincz koronát küldött részére. A pénzt megapórlandó gyalog indult utnak. Néhány nap után szerencsésen elérkezett *Sajó Szent-Péterig*. Itt történt végzetes balesete, mely után valóságos küzdelmeken ment keresztül. A Miskolcz felé vezető országuton kőbor cigányok támadtak rá s kifosztották mindenéből, hogy élve kerül ki a yakmerő rablók kezei közül, azt a mezőn dolgozó embereknek köszönheti, kik elriasztották kőbor cigányokat. Miskolczról kiindulv

eltévesztette az utat és Munkács helyett Budapest felé vette az útját, a hová két havi keserves hányatás után, mely idő alatt jószívű emberek könyöradományából élt, érkezett meg. Csak itt vette észre, hogy mily messze távozott eredeti céljától, hiszen indult ismét utjára s Szolnokon keresztül a Hortobágyra érkezett. Itt egy öreg gulyásnál tartózkodott egy hétig, hogy megszolgálja a mindennapi kenyeret. Ott fedezte fel Farkas Bertalan mátai biztos, megsajnálta a sokat szenvedett fiút s magával vitte a Mátára, tisztességes ruhával látta el és tegnap behozta a rendőrséghez. A debreczeni rendőrség táviratban értesítette a fiú Munkácson lakó bátyját, aki bizonyára régen letett arról a reményről, hogy valaha viszont láthassa elveszettnek hitt testvéröccsét.

* **Halálozás** Id. nánási Oláh Jakab földbirtokos, Hajdumehye törvényhatósági tagja 82 éves korában meghalt Hajdúnánáson. — Az öreg urat, akiben Oláh András budapesti büntető-törvényszéki bírósági elnöke apját gyászolja, tegnap temették nagy részvét mellett.

* **A pálinka áldozata.** Nagy Ferencz talyigás nagyobb mennyiségű szeszt szállított a városi szeszkereskedésből Tóth Lajos Hadházi uton lévő keresmájába. Talyigájával a kocsmába állt megállott s egyenkint hordta be a pálinkával telt üvegeket. Nagy Gábor csavargó a tulsó oldalról sóvár tekinteteket vetett a sok drága italra, mely csak úgy csiklandozta szomjas torkát. Nem is mozdult helyéről addig, míg egy alkalmas pillanat nem érkezett, amikor egy kevéssel több időt töltött bent Nagy Ferencz a kocsmában. A kellő pillanatot felhasználva hirtelen előugrott s egy öt literes szilvóriummal telt üveget leemelt a talyigáról s köpönyege alá rejtve észrevétlenül odább állott vele. Egyenesen a Nagyerdőre ment, ahol egy tölgyfa tövében az utolsó cseppig megitta az üveg tartalmát. A nagymennyiségű szesztől kábultan terült el a földön s másnap reggel találták meg a rendőrök. A felig öntudatlan állapotban lévő Nagy Gábort a központra szállították.

* **Szüreti ünnepély.** Molnár József táncztanító szeptember hó 28-án azaz szombaton a „Korona” vendéglő táncstermében táncztanítása bevégezése alkalmából utolsó estélyivel egybekötött szüreti ünnepélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj személyenként 1 korona. Egész éjjel con-fetti és serpentin dobálás. Sorrend: 1. Nyitány: a zenekar által. 2. Szüreti felvonulás a pásztor-személyzet által. 3. Magyar szülő társas táncz, lejtik: Főriza Veronka és Pusztay Zsuzsika kisasszonyok. 4. Matróz táncz lejtik: Karsai István, Seres István, Szabó Sándor, Nemes Sándor, Tasi Ferencz, Tóth Sándor és Tóth István urak. Pásztor-személyzet. Jegyző: Erdei János, Bíró: Ladányi Imre, Kisbíró: Fiák Gábor, Cserebogár Józsa: Nagy István. Pásztorok: Gyarmathi József, Nagy József, Zsurkai József, Karsai István, Seres István, Szabó Sándor, Sipos István, Tasi Ferencz, Nemes Sándor, Tóth Sándor, Erdei József, Tóth István. Pásztorleányok: Főriza Veronka, Pusztai Zsuzsika, Bíró Juliska, Szilágyi Erzsike, Novák Juliska, Ladányi Juliska, Kiss Juliska, Nagy Eszti, Szatmári Juliska, Ladányi Rózsika, Nagy Mariska, Novák

Rózsika, Némethi Mariska, Geiszt Juliska, Szőke Mariska. Azon pásztor ur és hölgy, ki a legtöbb tolvajt fogja, egy-egy emléktárgyban részesül. Azon ur és hölgy, ki legtöbbször lesz büntetve, egy-egy emléktárgyban részesül.

* **A katolikus főgymnasium.** A debreczeni róm. kath. főgymnasium összes terveit tegnap a városi tanács elé terjesztette az egyházközség és az építkezésre szóló engedély megadását kérte. A tervezet szerint a főgymnasium kolosszális és díszes két emeletes épület lesz. Itt említjük meg, hogy a kath. templom varga utcái része felől már a jövő héten elkezdik építeni a szintén két emeletes rendházat.

* **A marhabőrök kiméltése.** Több kereskedelmi kamara és börgyáros azt a panaszt emelte a földmivélségi miniszternél, hogy a közbiztonságról kikerülő marhabőrök a rossz lefejtés és bemetszés, de különösen a beégetés következtében értékükből sokat veszítenek. A miniszter ennek következtében felhívja a törvényhatóságokat, hogy a közbiztonsági közvegyeket a szóban forgó munkák körül kifejtendő nagyobb óvatosságra intsek, továbbá az érdekelt gazdaközönséget figyelmeztessék, hogy a bélyegzést ne tüzes vassal végezzék, vagy legalább ne az állat csombján, hanem inkább a szarván vagy állkapcsán alkalmazzák a jelzést.

* **A debreczeni özpész oszma-dia munkások és kisiparosok szakegylete** által 1901. évi augusztus 25-én a „Margit” fürdő disztermében megtartott nyári táncestélyen a következő felülírtések történtek; u. m.: Stieber János 5, Molnár János, Németh András, Tóth Kálmán, Varkoly József 4-4, Cziczó Lajos, Klár Adolf, Kohn Márton 3-3, Deli György, Inczédi László, Jándi Mihály, Kostya János, Nemes Gábor, Schaf János, Weidner Gusztáv 2-2, Hasenöhrl Alajos 1 kor, Bagdi Károlyné, Ujvári Gáborné 80-80, Varga István 80, Botos Sándorné 60, N. N., és N. N. 40-40 fillért. Midőn nemes adakozásukat nyilvánosan nyugtázzuk, kötelességünknek tartjuk köszönetet mondani azoknak, a kik egyletünk estélyét minden alkalommal szíves pártfogásukba rézesítették. Széplak József egyleti elnök. Varkoly Gyula egyleti jegyző.

* **A debreczeni—budapesti telefon hálózat megnyitása.** A kereskedő világra nézve oly nagy fontossággal bíró telefon vezeték végre elkészült s néhány nap múlva már át is adják a közforgalomnak. Kettős vezeték köti össze Debreczent az alföld metropolisát az ország fővárosával, Budapesttel. A különféle forgalom nagy arányu emelkedésével már nagyban nélkülözötte Debreczen a telefont, mely hivatalosan van arra, hogy gyorsabb czélszerűbb és olcsóbb összeköttetést hozzon létre Debreczen és Budapest közt. A kereskedelmi miniszter kiküldöttje: Hollós Károly miniszteri főmérnök számos szakférfi jelenlétében tegnapelőtt vizsgálta meg a vezeték s annak szabályszerű műtanrendőri bejárását megtartotta. — A bronzból készült kettős Debreczen—Budapest és Budapest—Debreczen helyközi vezeték kitűnőnek

találta s dicsérőleg nyilatkozott a felállítás körül teljesített derekas munkáról. Egyben kijelentette, hogy a miniszternek javasolni fogja a debreczeni—budapesti telefon hálózat azonnal való megnyitását. Nagyon valószínű tehát, hogy a közelebbi képviselő választásokra, talán éppen október elején átadják a telefon hálózatot rendeltetésének.

* **Hivatalos órák** a debreczeni tisztviselők önszolgálati egyesületében (gr. Dégenfeld tér 2. az emeleten) Október hónapban mindenkor d. u. 5-6 óráig. Napibiztosok: 2-án Győry Kálmán, 3-án Harsányi Gusztáv, 4-én Dr. Irinyi István, 7-én Koncz Elek, 14-én Kubay Alajos, 21-én Márk Endre, 28-án Materny Lajos. — Ez alkalmakkor mindennemű egyesületi ügyek elintézendők s tagsági jelentkezések is elfogadhatók.

* **26 krajczár 1 liter ujkerti bor.** A Márkus Jenő „Dréher“-féle sör- és borcsarnokában igen olcsó választékos étlap az utcái helyiségben, vasárnap este katonazene. Szabad bemenet.

* **Láb nélküli Don Juan.** Érdekes szöktetési eset fordult elő a napokban New-York államban. Egy Owen Stickey nevű ember, kinek térdén alul minkét lába hiányzik, megszöktette egy szomszéd közönségbeli ember 16 éves csinos feleségét. — A cserbenhagyott férj titkos rendőröket fogadott, akik a láb nélküli szöktetőt egészen Youngstownig nyomon kísérték, ott azonban a láb nélküli ember olyan ügyes ugrást tett, hogy azóta nem tudnak a nyomára akadni. Érdekes még az is, hogy a láb nélküli Stickey felesége a szöktetés napján ugyancsak megugrott férjének egyik barátjával.

* **Elveszett.** Kedden este a vasúti hid körül egy fekete és egy fehér bárányt elveszett. A szives megtaláló jutalomban részesül, ha a közraktárba juttatja.

* **Az őszi és téli ujdonságok, női felöltő és női kalapokban,** valamint gyermek- és leány-felöltőkben, megelődő nagy választékban már megérkeztek Rózsika Lajos legnagyobb női divat-áruházába. Debreczen, Kistemplom-bazár.

SZÍNHÁZ.

Jönnék a színészek! Szintársulatunk tagjainak legnagyobb része a ma déli vonattal érkezik Máramaros-Szigetről Debreczenbe. Holnap délelőtt társulati ülés lesz, amely után az első próbát tartják meg. Holnap este lesz a megnyitó előadás; a színházi pénztárt azonban már a mai nappal megnyitják.

Bucuzó társulat. A debreczeni szintársulat tagjai most bucuznak részben hosszú időre, részben örökre a máramarósszigeti közönségtől. Természetesen ez a tudat nagyban fokozza a szigeti közönség szeretetének megnyilatkozását kedvenceivel szemben. Napok óta virághalmaz, telt ház, tüntetések teszik emlékeztetessé a társulat jobb erőire szigeti szereplésüket. Kedden *Mária bátyjában* bucuztak Komjáthy és Szabó Irma. Mindketten rengeteg virágot, Szabó Irma pedig ajándékokat, sőt aranyakat is kapott. Szerdán Odrynak jutott ki az ovációból, aki az *Egy szegény ifju története* című színműben bucuzott el. Tegnap este az operett

személyzet mellett tüntetett a szigeti közönség. A *Kis szökevény* című operett került előadásra. A színház teljesen megtelt s virág, taps volt bőven.

TÁVIRATOK

Apponyi távirata.

Somorja, szept. 26. A somorjai választókerületben Leszkay Sándor a volt nemzeti párt tagja fellépet Sággy Gyula szabadelvű párti képviselő ellen ugyanily programmal. Erről értesülve Apponyi Albert gróf a volt nemzeti párt vezére a következő táviratot küldötte Somorjára: „Leszkay volt nemzeti párti fellépését *határozottan elítélem s a Sággy esetleges bukását a magaménak tekintem.*”

Kossuth Ferencz — Ugron Gáborról.

Budapest, szeptember 26. Báró Bánffy Dezső egykori kerületében Szilágy-Somlyón tudvalevőleg újból nagy lelkesedéssel egyhangulag jelölték Ugron Gábort képviselőnek. Ujabbban néhány választó Reich Jenőt akarta függetlenségi és 48-as programmal fölléptetni s tervükhöz Kossuth Ferencz pártvezér támogatását kérték ki. Kossuth Ferencz azonban a következő táviratot küldötte a Reich-pártiakhoz:

„Ugron Gábor más párt vezére nygan, de fényes szónoki tehetségével díszére válik a magyar parlamentnek. Sajnálom tehát, *de ellenében senkit sem támogathatok.*”

Nemzetiségi jelölés.

Budapest, szeptember 26. Liptószent-Miklóson a pár nap előtt elhunyt Matuska Péter kerületében Ruzsák Jánost léptették fel tót nemzetiségi programmal s megválasztása bizonyosra vehető, mert a szabadelvűpártban nagy fejetlenség uralkodik a Matuska váratlan halála miatt. A tótok már régebben spekuláltak e halálesetre s mikor a gyászír jött, azonnal kikiáltották jelöltnek Ruzsákot.

Angol expedíció Kinába.

London, szeptember 26. Az angol hadügyminiszterium hirszerző osztálya Kina különböző részeibe olyan expedíciót készül küldeni, a milyen Manifold őrnagy vezetése alatt legutóbb Pekingben járt, mert az 1900. évi hadjárat megmutatta, hogy az angolok hadi információi sokkal gyengébbek, mint az oroszok és japánok információi.

Szerencsétlenség egy bányában.

Budapest, szeptember 26. Kassáról jelentik, hogy az ottani keramit-gyár Fortuna-erdőbeli agyagbányája az éjszaka 500 méter mélységben leomlott. Két munkást agyonnyomott az agyagtömeg, kettő pedig súlyosan megsebesült.

HIREK.

Éjjeli pósta.

× **Tentát ivott, hogy meghaljon.** Éjjeli express tudósítás.) Semittala Anna cselédleány még csak tizenhétéves, de máris szörnyen szerelmes. Az a csapodár legény, a ki eddig minden este hűségesen megvárta a kapunál, néhány napja elmaradt s ezen a kis leány ugy elkeseredett, hogy tegnap este levelet irt neki piros tentával s mikor elkészült az irással, fenéig hajtotta föl a tentás üveget. Most a budai közkórházban ápolják.

× **A hordó.** (Éjjeli express tudósítás.) Pilis-csabai borpincézjébe boroshordókat csuszatott Keiner János hatvan esztendő földmives. Közben megbotlott egy kiálló kőbe, lezuhant a pinczébe, de oly szerencsétlenül, hogy az utána gördülő hordó eltörte a bal lábát. Hozzá tartozói menten behozták Budapestre a Szent Margit kórházba, de mire beértek vele, állapota igen súlyosra fordult.

× **A rozsdás pisztoly.** (Éjjeli express tudósítás.) Ribarik János pásztói 24 éves kőműves legény rozsdás pisztolyát tisztogatta a lakásán. Ezalatt a pisztoly kaskaja valahogy lecsapódott, a golyó kiszabadult s egyenesen a mellébe furódott Ribariknak. A mentők beszállították a budapesti Rókus-kórházba.

× **Életunt asszonyok.** (Éjjeli express tudósítás.) Budapest Czinger Lujza alsó-szolnoki 34 éves takarítónő öngyilkos szándékból lügköldatot ivott, de a mentők hamar alkalmazott ellenszerei megmentették az életnek. — A Duna ma reggel a Rudasfürdő közelében egy ismeretlen nőnek már felozlásnak indult tetemét vetette partra. A rendőrség beszállította a morgueba.

Holttest a szalmában.

— Saját tudósítónktól. —

Rejtélyes gyilkossági esetet derített ki a napokban a szent iványi csendőrség. A múlt héten történt, hogy Vuja Tódor szent iványi legény hirtelen eltűnt és senki sem tudott hollétéről felvilágosítást adni. A csendőrség kutatni kezdte a legény eltűnését s ekkor kiderült, hogy Tódornak viszonya volt Szucsú György feleségével. Az asszonyt vallatóra fogták, de semmi eredményt sem tudtak elérni.

Kedden délután Szucsúné kenyeret akart sütni s a kemence fűtésére szalmát hordott be a kertbe. A mint a szalmát huzta a karatból, egyszerre csak egy férfiláb akadt a keze közé. A megrémült asszony a szomszédba futott, honnan Tomcsu Pállal tért vissza, a ki a szalmában az eltűnt Vuja Tódor holttestét találta meg.

A csendőrök ekkor ismét a Szucsú házaspárt vették elő, de az asszony ekkor sem tudott felvilágosítást adni szeretőjének a haláláról. Hosszas vallatás után Szucsú beismerte, hogy a felesége tudta nélkül a kertben huzta meg magát és ott lesett Vuja, kit midőn az éjnek idején a házhoz jött, a kertben agyonvert s holttestét a szalmakazalba rejtette. Szucsut átadták a törvényszéknek.

Az iszákosság vége.

— Saját tudósítónktól. —

A Hancsák-házaspár Borzenczén arról volt híres, hogy amit szereztek, rendszeren el is itták. A szülőkkel versenyt ivott 16 éves fiuk is s a mikor eláztak, egymást verték agyba-főbe. Kedden este a vásárról értek haza Hancsákék s mivel még volt pénzük, Hancsák és felesége a korcsmába ment.

Nem sokáig ült békén a házaspár, csakhamar összeveszték s az asszony a borosüveget vágta az ura fejéhez, viszont emez széket fogott az asszonyra. A verekedőket a korcsmáros csakhamar eltávolította, mire mind a ketten haza mentek. Otthon ujra kezdtek a verekedést s ekkor az öreg Hancsák egy baltát kapott fel s azzal ketté vágta a felesége fejét. A fiatal Hancsák, a ki mindazt egy ágyon végig nyujtózkodva nézte, mikor az anyja elesett, felugrott, szintén baltát fogott, azzal hátulról az apjára rohant s azt egy csapásra leütötte, azután rátérdelt és darabokra vágta az apja fejét.

A kegyetlen gyilkosságnak csak reggel jöttek a nyomára, a mikor a szomszédok a két véres hullát a szobában megtalálták. A gyilkos fiu a szalmában olyanlyen aludt, hogy a csendőrök ébresztették fel, a kik előtt részletesen bevallotta tettét.

Osztálysorsajáték.

Budapest, szeptember 26. A huzáson tízezer koronát nyert 70350, ötezer koronát 79666 58800 16715 22212 53729 24077, kétezer koronát 67275 44640 52480 97917 53328 47462 48901 60189 89233 72905 51229 86942 90873 38331 15901 84678 26576 76924 35044 74975 22730 60410 70481 61964 52241 18815 58564, ezer koronát 73596 15082 26342 94951 49799 76560 97472 3286 51613 65518 75458 69138 03185 31186 96457 97000 19233 9272 66546 2568 35223 39527 92405 71457 92280 63074 76223 93518 15962 74221 56013 38622 81458 72535 3502 46190 39291 82805 54815, ötszáz koronát 21874 35778 27744 98402 34543 18372 88767 21560 15059 36507 25447 71997 82523 17683 51491 45848 70347 22653 6895 27818 77568 0404 58499 8496 41464 80287 60054 64129 69783 42995 61916 18750 21271 42076 46120 561 72836 52638 87947 13492 49488 29581 75661 68512 59002 36078 56737 184 80432 51937 53528 43709 35705 47473 731 41737 12077 345 47075 33345 47942 72488 74559 6812 18346 5650 75370 54694 15505 430 90765 22712 30182.

CSARNOK,

A büntársak.

— Regény. —

(Folyt.)

X. FEJEZET.

A gróf és a grófné.

Az a néhány percz, a mely a gróf és a grófné találkozására óta támadt s a grófné

féltékenységében telt el, csakhamar elmúlt. Tudott uralkodni az önhit kaczer teremtés még bátortalansága felett is. Szilárd elhatározással ragadta ki magát a gróf kezei közül s vadul csillogó szemzeivel lenézéssel nézte végig.

— Mit kíván?

A gróft düh szállotta meg. Tehát még neki van bátorsága mindazok után, amiket tett, elkövetett, vele ilyen hangon beszélni? Neki van bátorsága szembezállni vele.

— Ah! Asszonyom! Ön ma szörnyű helyzetbe fog jutni! De mielőtt bármit tenéki is, magyarázatot kívánok. Hol van Ilon Feleljen...

— Kicsoda...Hogyan kédezhet ön engem.

— Ne tagadja el. E tettetés a szinpadon is áruló volna önre nézve.....

Mindent tudok... Megtudta, hogy szeretem, bosszút esküdt ellene...Jól van, véghez vitte, de tudni akarom, hogyan, hová tette őt, különben. —

Malvin gunyosan kacagott s könnyelműen válaszolt:

— Igen! Bosszút akartam és ön akkor nevetett, azt hitte, hogy én, a gyenge, gyáva nő nem fogok elég erőt érezni annak véghez vitelére. Azt hitte, — hogy rejtett kincsét nem találom fel, s nem tehetem oda, ahonnan sohaját sem hallhatja ön meg. Csalódott!... Most látja, most tudhatja, mit tud az a szegény gyáva nő.

A gróf oda rohan Malvinhoz, görcsösen ragadta meg kezeit s örült kiáltással tiporta maga elé:

— Nyomorult!

Malvin pillanat alatt ugrott fel, az első féltékenység valóságos dühé változtatta lassan növekedő bátorságát, oda rohan kis asztalához s a csengőre tette kezét.

— Távozzék. Távozzék, különben kido-
batom! Van még az ön kastélyában szolgál-
ka, aki pénzemért nekem tartozik engedelmessé-
kedni. — Van önben sziv. egy védtelen nőt
megtámadni s olyan vallomásra kényszeri-
teni, amelyet szent titokként zárt szívébe,
Vakmerősége nem használ semmit. Bosszút
kivántam olyant, amelyik megtörje, leala-
csonyítja önt. Érezze azt a kinos lelki mar-
dosást, melyet hidegségével velem éreztetett
Szenvedjen, miként én szenvedtem s ne le-
gyen nyugta, mint nem volt nekem. Csaló-
dott, ha azt hitte, hogy vas markáival val-
lomásra fog kényszeríteni. Inkább a gyilkos
kezek által halált semmint tőlem egyetlen
szót is megtudjon. Öljön meg, itt vagyok,
érez-e elég bátorságot, ragadjon tőrt, vagy
bármit is, döfje át a szívemet Önért szen-
vedtem mindég s egyetlen hibám volt, hogy
vak rajongással szeretem, imádom,

(Folyt. köv.)

NYILTTER.*

Nyilatkozat.

A „Debreczen“ tegnapi 187 ik számá-
ban azt írja, hogy engem Aczél Géza fő-
mérnök ur fenyegetéssel arra akart kény-
szeríteni, hogy Márk Endre urra szavazzak.
Igaz ugyan, hogy én velem tegnap beszélt
Aczél főmérnök ur, de egészen más köznapi
dologról; politikáról, vagy a választásról,
legkevésbé pressióról egy árva szó sem
volt köztünk.

Ezt akartam az igazság érdekében ki-
jelenteni.

Fischer Vilmos.

* E rovatban közölttört nem vállal
felelősséget a szerk.

**Saját termésű
bakar-szőlő**

felkötésre legalkalmasabb
nemes faj

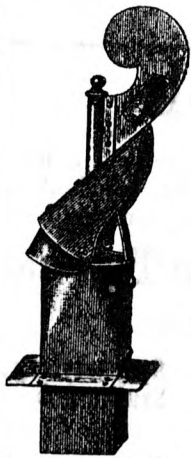
kapható, míg a készlet tart

Komlóssy Lajos

fűszer- és csemege-üzletében

DEBRECZEN,

Piacz- és Hatvan-utca sarkán.

**A szabadalmazott
„JOHN“-féle
kémény-toldat**

minden kéményt megjavít. A szél bármely irányból és bár-
mily erővel fúj is, mindig
elszívólag működik. A füst
kitódulását nem gátolhatja
meg soha. A nap csak led-
vező hatást gyakorol a ké-
mény huzatára. Eső javítja
a kémény huzatát Rozsdá-
sodás és kormosodás
rendkívül egyszerű szer-
kezeténél fogva lehetetlen. Fel-
szerelése bárki által eszközölhető. Olcsóbb és jobb
minden hasonló szerkezetű kémény-toldónál.
A szabadalmazott „JOHN“-féle kémény-
toldó egyedül kapható:

LUKÁCS VILMOSNÁL,
Hatvan-utca 5

KÖVÉR IMRE

Kossuth-utca 15.

Divat- kézmű- és rövidáru üzlete.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

— az őszi és téli idényre. —

u. m.: Szines és fekete gyapju ruha-
szövet, beszerzési áron alul, flanel mosó-
velez, selyem- és posztó téli kendők, férfi
fenérművek, nyakkendők, harisnyák rö-
vid és hálás-áruk rendkívül jutányos áron.

Tisztelt háziasszony!

A német verseny által is dicsérett, Ele-
fánt mosó, fehéritő-sziksó nem ártalmas,
kitűnő minőségét számos, olismerő levél
igazolja, mert gyártmányunk felölmulja az
oszták gyártmányokat. Nélkülözhetetlen a
mosásnál, a vászon- és szövet-ruhákából a
szennyet könnyen eltávolítja. —

Csak akkor valódi, ha a csomagon az
Elefánt-védjegy tisztán látható.

ELSŐ DEBRECZENI ELEFÁNT-SZIKSÓ-GYÁR
DEBRECZENBEN.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Van szerencsém a n. közönségnek,
b. tudomására hozni, hogy megérkez-
tek az őszi és téli idényre való
finom bel- és külföldi posztók,
gyapjuszövetek, scheviotok és
mindenféle fekete camgarnok,
a melyeket a legjutányosabb áron va-
gyok képes az igen tisztelt vevőim ren-
delkezésére bocsátani.

Azonkívül 500 drb öltönyma-
radékot igen olcsó áron kaphatni.

Szíves pártfogást kér

KLEIN JAKAB
posztókereskedő
a főtőzsde mellett.

Meglepo olcsó arak

Legnagyobb választék gyapjuszövetekben.

Valódi finom angol szövetek.

Ifj. PÁJER JÓZSEF

porcellán-, üveg-, lámpa és konyhaberendezés nagy raktára.

DEBRECZENBEN.

Üzlethelyiség: Főpiacz, Kossuth-utca sarkán.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy az
idény beálltával dusan összeállított lámpa-raktárt rendeztem be.

Tartok raktáromon minden jó hírnevű és gyártmányú

álló- és függő lámpákat

a legjobb égőkkel egész gyári áron, ugymint Ditmár-féle nap, komettem, baku,
dupla és 30-40 gyertyalángú meteor-égőkkel, melyeket eladás előtt mindig
kipróbálva szolgállok.

Tartok raktáron igen finom szövésű kanócokat, lámpaollókat, lámpa-
üvegkeféket, petróleum kannákat s minden egyes lámpa részeket.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáramat, u. m.: ét-, thea-, kávé-,
mokka-, mosdó- és üvegekészleteimet francia, angol és több hazai kivitelben
igen jutányos áron.

Berndorf evőeszközöket, dísz-tárgyakat, ugy china ezüst mint
alpaccában árjegyzék szerint; továbbá: csont- és fanyelű asztali és des-
sert késeket, mosdó asztalokat minden kivitelben.

Szoba díszítéshez nagy választékban szolgálhatok majolika és terakotta
vázákat és korsókat, ugyszintén faldíszeket és szobrokat minden nagyságban
Konyha berendezéshez minden ahhoz való kellékekkel a legolcsóbb árak mellett
szolgálhatok.

Menyasszonyi kelengye bevásárlásánál kamatot engedményezek.
Vidékre csomagoló ládat nem számítok. — A csomagolásnál a legnagyobb
gond fordítatik, az uton történendő esetleges kárért felelősséget vállalok.

Kiváló tisztelettel

Ifj. PÁJER JÓZSEF.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Világhírű „Martell“ cognac
Debreczen és vidéke részére egyedüli főraktár Váray József kereskedésében Városi-bérpalota.

Métermázsa számra különféle tőli-fajalmákat, nagybányai aszalt szilvát és diót ajánl: Boda Gyula Nagy-Bánya.

Barmily mennyiségben veszek: fél és egy literes vastag és erős üvegeket. Békés Emil fűszerkereskedő Piacz-utca 70.

Kitünő faj agár minden elfogadható áron eladó. Kertész utca 1. sz.

Felső-Józsa határában a Csillagos-korcsma mintegy 12 cat. hold földdel szabadkézből eladó. Értekezhetni: Dr Freund Jenő ügyvédnél Debreczen, Piacz-utca 70.

Egy kilo szemes kávé egy forint Félégyházi János fűszerkereskedésében, Piacz- és Miklós-utca sarkán.

Chylinszki György fényképésznél egy tanuló felvétetik.

Naponta friss hivalytej kapható, hához szállítva 1 litertől feljebb. Megrendelhető Széchényi-n. 21. sz. az irodában.

Szüreti tűzijáték a legjobb kivitelben kapható Czeglédy és Polgár fűszer- és csemege üzletében, továbbá rendelhető Leidenfrosztnál Rákóczy-utca 55. Tisztelettel: Leidenfrost.

Házi urak figyelmébe!

Cserép- és palafedelek javítását vagy átrakását évi jó karban tartását jutányos áron, jó és szép munkáért kezeskedem. — Kompanek József, cserép- és palafedőmester, Homokkert-utca 121 szám.

Uj találmány szabadalmazásához társ keresztesik. Czim a kiadóban.

Kútfúrás- és kútjavítás

vagy jóvizű kút fúrás elvállaltatik. Ladányi Ferencz Kút-utca 45. sz.

Okleveles tanítónő ajánlkozik kezdőknek órák adására — német és francia nyelvben és elemi tantárgyakat tanít lakásán. Czim a kiadóban.

16 méter hosszú pincze kiadó. Arany-János-utca 11.

Fűszerkereskedő segéd felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Igen szép csemege szőlők

felkötni valók u. m.: schaszla fontenebben, különféle muskátok, aranyesepp, passatuti és izabella, nemes faj körtek.

Uradalmi tea-vaj,

álándóan friss érkezés, kapható CZEGLÉDY és POLGÁR fűszer- és csemege üzletében, Bika szállodával szemben.

Tapasztalt fűszerkereskedő segéd, ki kellő jártassággal bír, alkalmazást nyerhet nálam. Deutsch Lajos.

Kaiser Salamon Hatvan utca 2. szám. havi- és heti részlet-üzletében megérke-tek az őszi és téli kézműárak, női- és férfi felöltők, gallérok áremelés nélkül kaphatók.

14 kr. literje a tisztánéző, szagnélküli petróleumnak Fazekas Kálmán festék és petróleum kereskedésében Hatvan-utca 4 szám.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle Pemetefű czukorka Kapható Borsy-czukrázdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Harisnyák nők, férfiak és gyermekek részére a legjobb színtartó pamutból kötve jutányos áron beszerezhetők Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett. **Harsnya fejleéseket elvállal.**

Katona keztyük mosása, javításával együtt párja 18 fillér (8kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Glazé-keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. — Péterfia-utca 37. sz.

Butorok

saját gyártmány, szolid kivitelben, a leg-egyszerűbbtől a legfinomabbig mindenféle stýlben legelőnyösebben beszerezhető

Lamberger és Társa

butorgyárosoknál

Üzlethelyiség: Debreczen. Gyárhelyiség: Piacz-u. 71. Szalka-u. 5. Gyárunkban mindennemű

butorok

megrendelésre rajz és tervek szerint elfogadtatnak.

Gyors és pontos kiszolgálat biztosítatik.

Világhírű szilvórium

Bartholovich Antal fia eszéki főzdejéből.

Egyedüli raktár:

Kontsek Gézánál

DEBRECZEN.

1878. évi 1 lit. üvegben	frt	1.10
1878. " 1/2 " "	"	— .65
1875. " 1 " "	"	1.20
1867. " 1 " "	"	1.35
1862. " 1 " "	"	1.55
1843. " 1 " "	"	1.75
1834. " 1 " "	"	2.20
Cabinet 1 " "	"	2.75

MIHALOVITS J. gyógyszerháza

a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Créme a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdév széppé teszi s megőrzi a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsás s crème színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacsesal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő araporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

12016

1901.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa által ezennel közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező s a szomszados Szovát hajdúmegyei község határában fekvő 3536 kat. holdat tevő ugynevezett „Nagy Mező“ és az 1206 kat. holdat tevő ugynevezett „Hosszú és Veresszik“ tagbirtokok az árverési feltételekben kitüntetett felosztásnak megfelelő részletekben is, úgy szintén egy-egy tagban is, az 1902 évi október hó 1-től terjedő 12 évre árverésen, illetve zárt ajánlati tárgyalás után haszonbérbe ki fognak adatni.

Az árverés megtartására illetve a zárt ajánlatok tárgyalására a f. évi október hó 23 napjának d. e. 9 1/2 órája a vársoház nagy tanács-termébe kitűzetik.

Miről az árverelni szándékozók és zárt ajánlat tevők azzal értesítetnek, hogy az árverési, illetve zárt ajánlati feltételek a számvevőség-nél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, és hogy kötelesek a kikiáltási ár 10%-át árverelő az árverelő bizottság kezéhez, illetve a zárt ajánlat tevők fenti 10%-ot vagy megfelelő óvadékot a város házi pénztáránál letenni, s a letéti jegyet a zárt ajánlathoz csatolni. A zárt ajánlatok f. évi október hó 22-ik napjának d. u. 5 órájáig a polgármesteri hivatalnál leteendők. E határidőn túl érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Debreczen, 1901. szeptember 16.

A városi tanács.